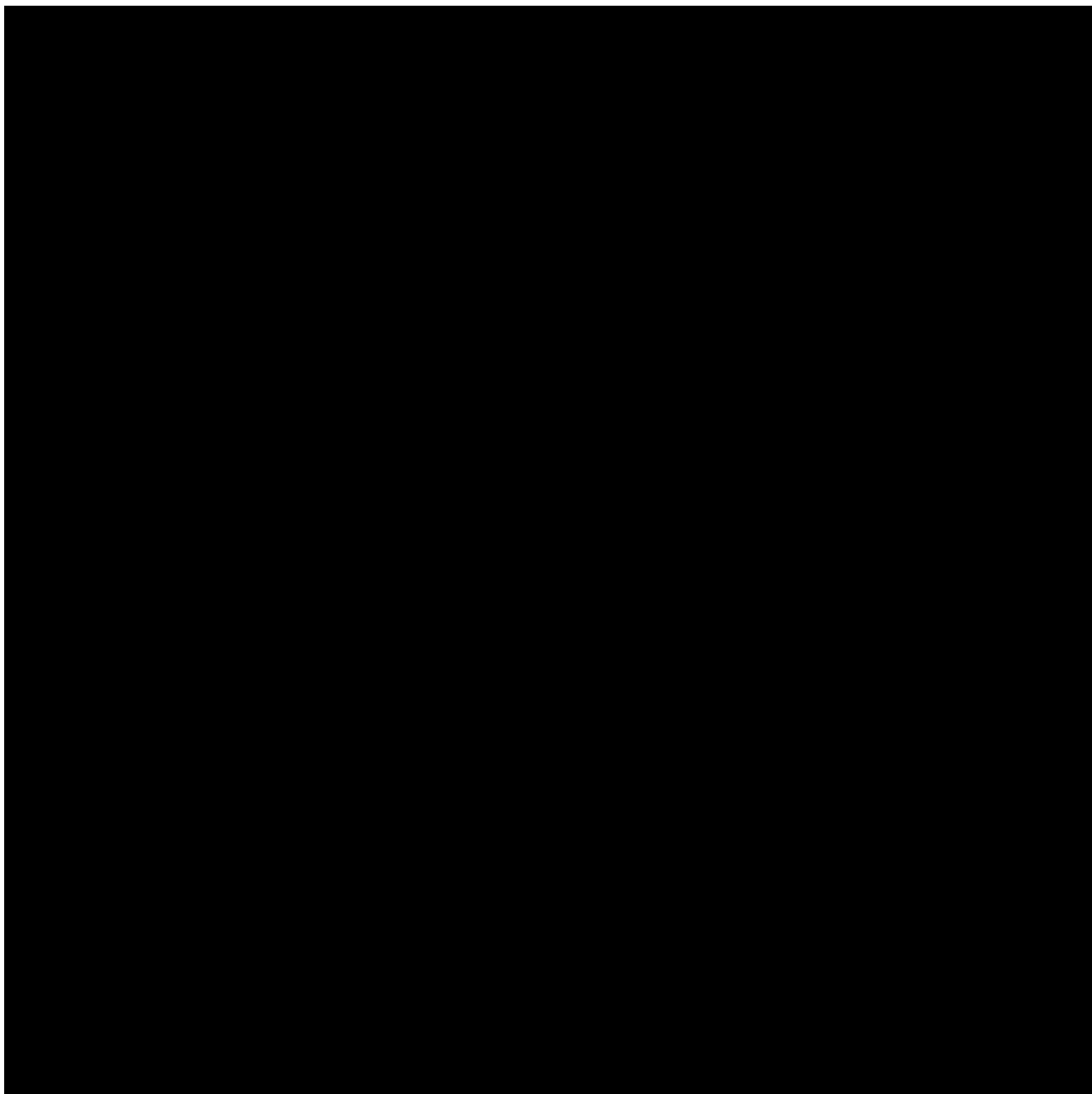

Sakrální památky

Staré Křečany u pramenů Mandavy

Ať už Vás zajímají pozapomenuté kříže a sklaní klaple, nebo historické kostely v obcích Českého Švýcarska, tato stránka je tu pro Vás.

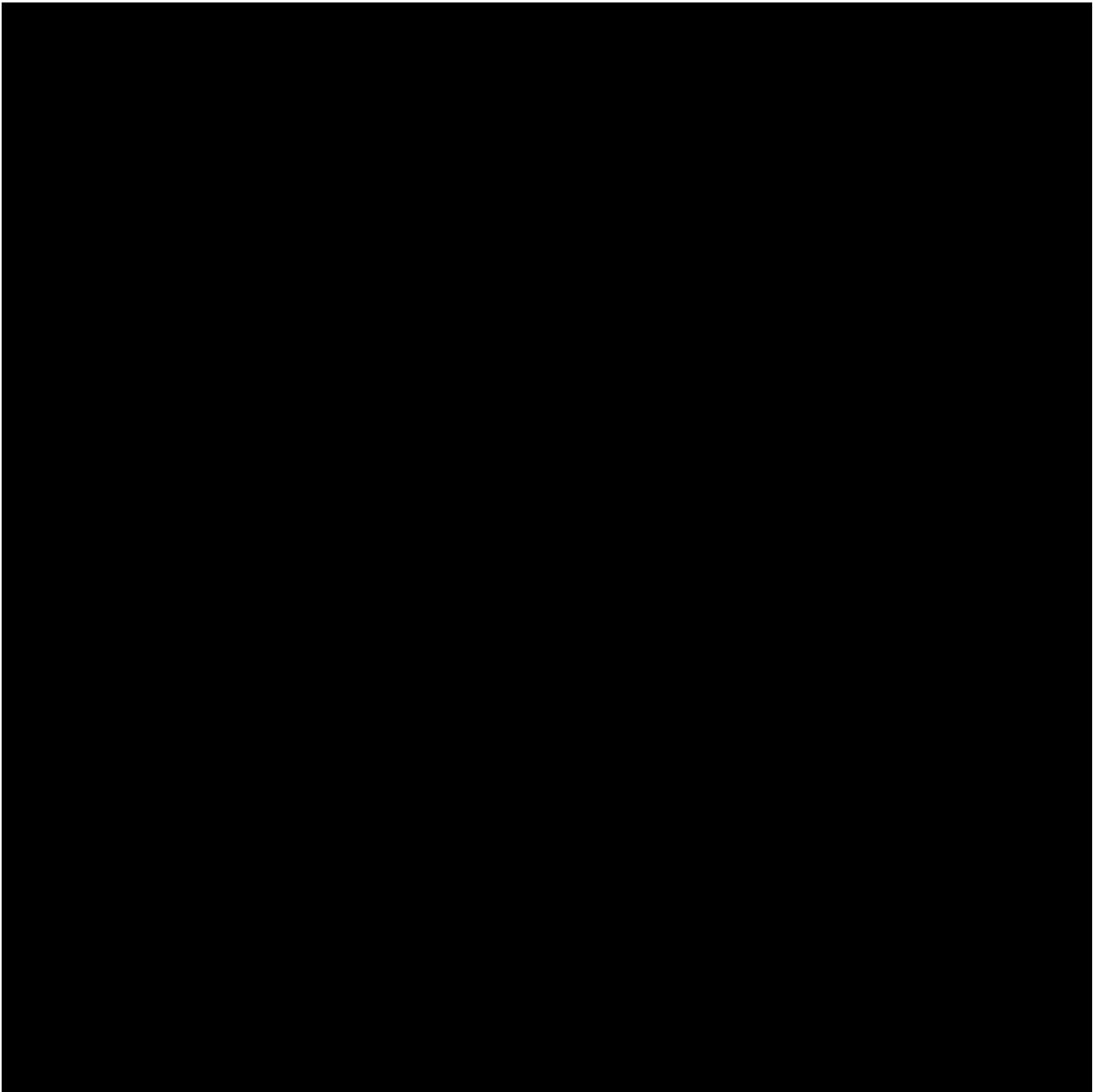
Krajina Českého Švýcarska neoplývá pouze přírodními krásami a malebnou lidovou architekturou. Nalezneme zde množství křížů, pískovcových sakrálních kaplí, soch svatých či kamenných kaplí. Drobné sakrální památky roztroušené po

zdejší krajině dodávají Českému Švýcarsku na jeho rázu a unikátnosti.

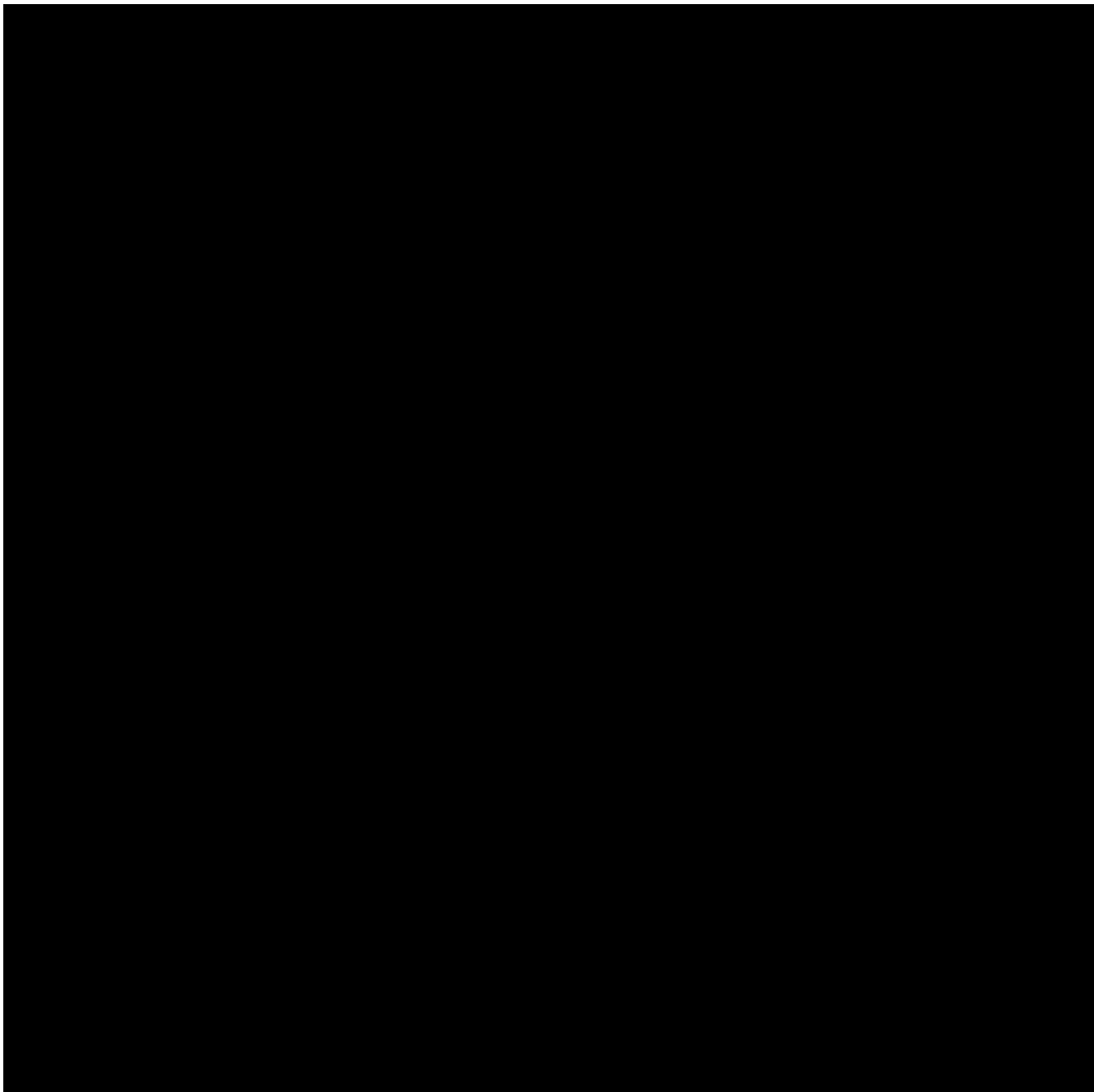
Neutěšený stav i význam pro soudobého turistu i zbožného poutníka vedly k záchraně mnoha křížů a kaplí v regionu. Tříletý projekt záchrany a propagace tří desítek drobných sakrálních památek připravila obecně prospěšná společnost České Švýcarsko z Krásné Lípy v rámci mezinárodního projektu Listen to the Voice of Villages. V rámci projektu byly renovovány pískovcové kamenné části, kované a litinové kříže a siluety malované na plechu. V některých případech se upravoval okolní terén a doplňovalo stávající oplocení.

Opraveny byly kříže a skalní výklenkové kaple v Dolní Poustevně, Dolním Žlebu, Doubici, Chříbské, Hřensku, Janově, Jetřichovicích, Mikulášovicích, Růžové a Starých Křečanech. Obnovena byla kaple Panny Marie Karmelské na Vlčí Hoře a výletní a poutní místo Bratrský oltář u České Kamenice. Obnovu drobných sakrálních památek provedla v letech 2010-2011 skupina restaurátorů pod vedením Jana Fedorčáka z České Lípy.

Náročná obnově předcházelo v letech 2009-2010 podrobné mapování a soupis zachovalých i chátrajících drobných památek lidové zbožnosti v krajině Českého Švýcarska. Databáze zmapovaných památek, kterou vypracovalo občanské sdružení Drobné památky severních Čech z České Lípy, obsahuje více než 330 objektů. Z nich pak bylo vybráno 27 objektů vhodných k opravě. Najdeme je převážně při značených turistických trasách a v blízkosti obcí. Při jejich výběru bylo přihlédnuto i ke stupni jejich poškození a kulturně historické hodnotě.

Kříž v Janově

Köglerův kříž v Krásné Lípě

Při obnově objektů z 18. až 20. století bylo hojně využito poznatků, které přinesl archivní průzkum. Díky soupisům křížů z počátku 19. století byly připomenuty dávno ztracené příběhy některých sakrálních památek, např. Hilleho kříže u labské cyklostezky v Dolním Žlebu. Nečekaným nálezem byl popis netradiční skupiny postav, která doprovázela ukřižovaného Ježíše na kříži Schemmelkreuz ve Všemilech u Jetřichovic. Siluety sv. Petra a sv. Jana nebyly nikde jinde v Českém Švýcarsku doloženy. Řadu křížů obohatily původní německé nápisy připomínající Kristovu oběť. Zachráněny byly některé ručně kované železné kříže, které jsou raritou Šluknovska. Jejich množství je v rámci České republiky výjimečné. Mohutné, až 4 m vysoké kříže spolu s početnými skupinami siluet, které obklopují Ježíše Krista, jsou nově k vidění např. v Horní Poustevně a Horních

Mikulášovicích. Na některých kamenných podstavcích se znovu objevily ojedinělé litinové odlitky, které před desítkami let zdobily řadu křížů v regionu (Mikulášovice). Do skalních výklenků a kaplí byly umístěny nové obrazy, které se inspirovaly popisy původních výjevů, např. obraz Navštívení Panny Marie v Dolní Chřibské. Výjev Ukřižování pro výklenkovou kapli u skalního útvaru Pískovcové hodiny v Jetřichovicích byl namalován přímo podle dobové fotografie. Zapomenutými barvami opět září unikátní Köglerův kříž na Kamenné Horce v Krásné Lípě, stejně jako tomu bylo v minulosti. Vodítkem byly laboratorní průzkumy pozůstatků barevných nátěrů. Návrat k původní podobě několika památek umožnila spolupráce s vedením obcí a dalších institucí, u nichž byly uloženy repliky nebo torza původních křížů a obrazů.

Přehled 27 obnovených drobných sakrálních památek v Českém Švýcarsku.

[Přehled opravených objektů](#)

Mapa sakrálních památek

Sakrální památky v Českém Švýcarsku